

6.09.87 (seitsmekümne esimene päev)

Ongi jälle pühapäev. Teil on seljataga juba terve nädal õppetööd. Kuidas läheb? Praegu on teil kell 9 hommikul, kindlasti kuulata põllumeeste saadet, ja ega te hiljem Meelejahutajatki kuulatama ei jäta, kui te just põllul ei ole. Köögis laual on teil kindlasti midagi head söödavat. Kui te kirjutasite, ja mina lugesin, mida te sööte, siis hakkas mul suu vett jooksuma. Mitte sellepärast, et ma nüüd üüratult näljane oleks, aga sellepärast, et võrrelda seda selle toiduga, mida meie siin sööme, nojah, ei kannata võrdlust. Poolteist portsu, nagu ette nähtud, saan ma endiselt, aga see üksluisus tüütab ära.

Eile sain kätte teate panderolli kohta, millal järele saab minna, ei tea. Meil käib see järel käimine nii, et kui koguneb mingi seltskond, kellele on panderollid tulnud, siis minnakse. Muide, juba üsna jupil ajal ei ole käidud, ehk siis lähemal ajal. Sain kätte kirja, kus sees oli Noorte Hääl. Olen märganud, et olete hakanud vähem kirjutama, kas on see sellest, et ei ole midagi kirjutada, või on aega vähe. Ma arvan, et häda on viimases, sest ühes kirjas te hädaldasite, et ei saa kuidagi kartuleid võetud, ja et mind oleks hädasti vaja. Hea meelega hakkaks kohe minema, kui ainult lastaks, ja kas sellest minema hakkamisest oleks mingit kasu, sest kui ma lõpuks kohale jõuan, on teil kartulid juba võetud. Ehk jõuaks peetide ja muude juurikate võtmise ajaks.

Praegu istun hämaras saalis ja kuulan isetegevuskonkurssi „Kui sõdurid laulavad“. See on mingisugune konkurss, mis on korraldatud meie väeosa poolt, või pagan teda teab, ehk kõrgemaltki. Igatahes on laulud patriotismist nõretavad, ja esitatud, nagu venelastele kombeks, kitarri tinistamise saatel. Nojah, ei saa päris öelda, et kõik laulud on aia taha, mõni on päris normaalne ka. Vahepeal juhtus siin veel üks aps, lavalt kadus ära elekter, ja kaks esinejat pidid esinema pimedal laval.

Kunagi ma kirjutasin, et seoses linnas möllava düsenteeriaga, oli meil väeosas karantiin, nüüd võeti see maha. Meil ei ole sellest mingit muutust peale selle, et linnalubasid hakatakse rohkem andma. Kas kunagi järjekord ka minuni jõuab, ei tea, aga kui siia tulete, eks siis ikka saab.

Selle paberi lõppu natuke ka kohalikust ilmast. Ilm on täna jahe. Eile oli aga veel hullem, sest vihma sadas, ja jälle olin ma õnnelik, et ei pidanud kusagil patrullis

tundide kaupa postil passima. Ega seal ei olnud vist eriti mugav seista ja märjaks saada. Võtan uue paberi ja kirjutan söökla toimkonnast.

Reedel peale lõunat aeti meid magama ja lasti paar tundi magada. Sellest aga piisas, et ma nii sügavalt magama jäin, et ei kuulnud enne, kui keegi voodit raputas. Sellele järgnes kábekiire riidesse panek, ja läksime sanitaarroodu läbivaatusele. See läbivaatus, nagu arvata võite, oli rohkem moe pärast ja vormi täiteks, tuli ette näidata oma käed ja sellega asi ka piirdus. Ja siis algas töö, läksime sööklasse. Kõigepealt käik ladudesse, tooma toiduaineid, millest midagi keetma hakata. Umbes poole kaheksa ajal jaotati meid objektidele. Mulle, ja veel ühele eesti poisile, langes osaks juurvilja puhastada ja purustada. Alustasime sibula puhastamisest, ära tuli puhastada kolm kotti sibulat. See oli väga hingestatud tegevus, valasime piisavalt pisaraid. Mõne aja pärast harjusime ära, ja ei olnud enam häda midagi. Kui sibulad olid puhastatud, tuli nad ära hakkida, seda tegi küll masin, meie ülesanne oli sibulad ühest otsast sisse panna, ja teisest otsast hakitud sibulad välja võtta. Kui sibulatega lõpetasime, läksid sama teed ka porgandid. Sain üle hulga aja toorest ja keetmata porgandit süüa. Kui porganditega lõpetasime, tuli ära hakkida veel üks vannitais kartuleid. Teile teadmiseks, et vann oli sama suur, kui vannitoa vann. Kui me kõige sellega olime hakkama saanud, oli aeg parasjagu nii kaugel, et magama minna. Ärge arvake, et kell oli kümme, ei, kell oli pool kolm öösel. Enne roodu magama minekut võtsime veel natuke liha matti, sest seda seal just küpsetati, kokk magas, ja see, kes küpsetas, sõi ise ka kahe suupoolega. Ei maksa arvata, et me suurema koguse lihast ära sõime, ei, see liha kogus, mida küpsetati, oli nii suur, et isegi kümme sööjat ei oleks suurt kahju teinud. Hommikul aeti meid kell viies üles. Enne hommikusööki sai kala puhastatud. Üldiselt kah töö. Peale sibulat ja kala jäi kätele selline lõhn juurde, et ei ole suutnud seda senimaani maha pesta. Enne lõunat läks rikki kartulite koorimise masin ja kartuli koorimise töö tuli käsitsi ära teha, kakskümmend soldatit asusid kartuleid koorima. Peale lõunat tuli veel natuke köögis abiks olla ja oligi õhtu käes ja toimkond läbi.

Kui midagi öelda, et kas minna sööklasse tagasi või ei, siis ütlen, et tagasi võib minna küll aga mitte selle koha peale, sest peale hommikusööki on sul töö otsas, ja siis hakatakse sind igasugustele muudele töödele suunama. Palju meeldivam on teha ühte kindlat tööd.

Hakkabki kiri lõppema, kontsert kestab aga edasi, ja las ta kestab, vähemalt kiri on kontserdi ajal kirjutatud.

Lõpetan. Ootan kirja!